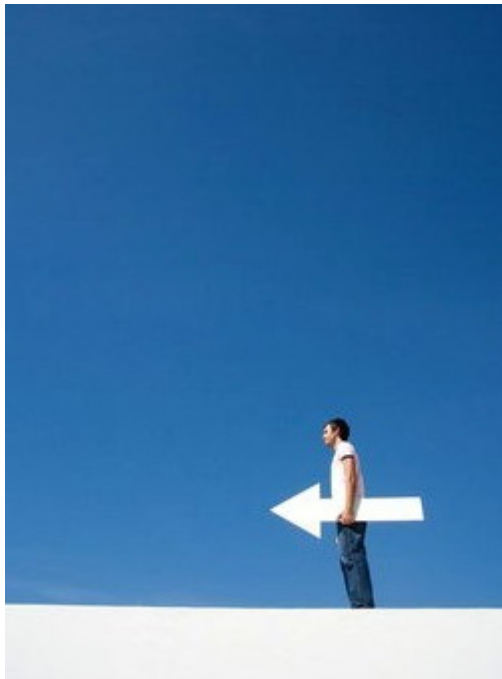

Исус - единственият път?

Марк Пикъринг, Питър Сондърс

От поредицата *Deadly Questions* на СМФ, Марк Пикъринг и Питър Сондърс създават поредица, която обръща внимание на жизнено важни теми, където Християнството редовно среща опозиция. Тази статия е базирана на материал от известният курс 'Confident Christianity' [1].

Днес живеем в едно “глобално село” и мулти-религиозно общество, където крайните изявления често се възприемат като обида. Много от последователите на други религии са готови да признаят Исус като велик учител, пророк, лидер и реформатор – даже може би като един от пътищата към Бог. Не сме ли тогава арогантни, нетолерантни и тесногръди като твърдим, че той е единственият път към Бог? Този въпрос е особено актуален в медицинските университети във Великобритания, където в нашите дни броят на студентите, принадлежащи към етнически малцинства и други религии понякога надвишава Англо-Саксонските агностици.

Първо, трябва ние самите да сме убедени, че Исус е единственият път. Ако той не е, ако религиите и философиите, които изповядват нашите колеги са други валидни пътища към Бог, то тогава трябва да престанем да им досаждаме с евангелието и да ги оставим да си живеят живота както намерят за добре. Но ако той е, тогава те са тръгнали с еднопосочен билет за осъдението и ние трябва да направим всичко което можем, за да ги запознаем с нашия Господ. Нещо повече, ако има и други пътища, които водят към Бог, може да се откажем да бъдем християни, понеже има много други религии, които са много по-лесни за следване отколкото християнството.

Второ, заради нашите приятели ние трябва да можем да обясним уникалността на Христос. Ако се провалим, те може да останат с впечатлението, че той е само една измежду многото възможности. По този начин ние бихме им направили много лоша услуга. Нека разгледаме някои въпроси, които биват повдигани по време на разговор.

Нали всички религии са еднакви в същността си?

Световните религии наистина си приличат по някои неща – те всички признават съществуването на духовно измерение и като цяло имат подобни морални принципи. Когато става дума за другите две монотеистични религии – юдеизма и исляма, приликите даже са още повече [2]. Имаме обща история, пророци, концепции, а еврейската Библия е 75% от християнската Библия. Наистина, някои от тези сходства могат да се използват като мостове за диалог, като обща територия, в която да дискутираме уникалните твърдения на християнството.

Ние обаче не можем да игнорираме различията. Много често само непознаването на фактите е причината, която кара нашите приятели да предполагат, че всички религии са еднакви. Защото въпреки приликите, различията са огромни. Не става дума само “да вярваш в Бог и да бъдеш добър с другите хора – всичко останало са само подробности”. Именно тези детайли играят основна роля. Ако например изследвате фалшива банкнота от 50 лв., тя би изглеждала също като истинската. Може да ви трябват специални умения, за да забележите разликите. В крайна сметка, приликите не са от значение, даже те ни отклоняват от истинския проблем; това, което прави едната банкнота да струва 50 лв., а другата нищо, са малките, но реални различия. По-конкретно, християнството има три отличителни твърдения, с които не се съгласява никоя друга религия:

1) Божествената природа на Христос

По-нататък ще разгледаме подробно и ще илюстрираме това твърдение, но засега нека да видим с какво точно другите религии се различават от християнството относно божествеността на Христос. Юдеизмът възприема Исус като самозванец, ислямът - като човешки пророк. Другите религии често го възприемат като добър морален учител или като едно от превъплъщенията на Бог (напр. хиндуизмът). Даже някои християнски култове, които могат да изглеждат сходни на повърхността имат съществени различия. Свидетелите на Йехова смятат Исус за първото творение на Бог, нещо като супер ангел, напълно отделен от Създателя. Мормоните пък вярват, че той е само физически син на Бог, който е бил човек, но е станал Бог по същия начин, по който можем да добием божественост и ние.

2) Авторитетът на Библията

Християните вярват, че еврейските и гръцките писания (т.е. Старият и Новият Завет) представляват достоверното описание на Божиите взаимоотношения с човечеството. Много хора с охота цитират онова, което им харесва в Библията, но малцина приемат всичко. Евреите приемат само еврейските писания (Стария Завет), мюсюлманите твърдят, че приемат Тората, Псалмите и Евангелията, но добавят, че това е в оригиналния им вариант, който всъщност не съществува. На практика, те приемат най-вече онези части, които присъстват в Корана. Християнските култове твърдят, че приемат Библията както си е, но с много строги граници на тълкуванията – тези на техните лидери. Свидетелите на Йехова приемат само екстравагантните преводи и обяснения на “Watchtower Bible and Tract Society”, докато мормоните приемат книгите “Book of Mormon”, “Pearl of Great Price” и “Doctrines and Covenants”. За тях Библията е просто една от четирите книги и тълкуването ѝ е в духа на останалите три.

Книгите на Библията са били събрани и подредени в една книга едва в първите векове след Христа, така че нито един библейски стих не споменава конкретно целия сборник от книги. Въпреки това, няколко препратки в Библията говорят за достоверността на други части [3]. Поради ограниченото място тук не можем да изтъкваме причините за надеждността на Библията, но следната статия в “Nucleus” е прекрасно четиво по темата [4].

3) Спасението по благодат чрез вяра в Христовото дело

Ислямът твърди, че в същността си човечеството е добро и ние трябва само да живеем по определен начин, за да спечелим Божията прошка. Юдеизмът, особено след разрушаването на храма в 70 г. след Христа също разчита на праведни дела. Макар и привидно да говорят за спасение чрез вяра в Христос, християнските култове често се превръщат в своего рода евангелие на делата. В това отношение мормонството е доста сходно с библейското християнство, но когато вземем предвид другите им вярвания, между тях зейва цяла пропаст. Библейската гледна точка е, че в същността си хората са зли и неспособни да достигнат Божиите стандарти за праведност. Само съвършената жертва на Христос заради нас може да удовлетвори Божията справедливост и да възстанови нарушените взаимоотношения между Бог и човека [5].

Тези три прости примери ни показват, че религиите не са еднакви, а по-скоро са напълно несъвместими.

Всички религии съдържат относителна истина

Неудовлетворени от очевидните противоречия между основните поучения на различните религии, някои се опитват да заобиколят този проблем с твърдението, че разликите не са от значение, понеже “всички пътища водят до върха”. Аргументът е, че всяка отделна религия се изкачва по различен склон и не може да види останалите, но щом веднъж се изкачим на върха всичко ще стане ясно и ще видим, че всички сме вървели към едно и също място. Това е грешката на релативизма. За тези, които са попаднали под това влияние, всяко обяснение на съществените разлики между отделните религии не може да ги накара да променят мнението си, тъй като за тях дори две напълно противоречащи си твърдения могат да изглеждат като истинни по свой си начин.

Този начин на мислене е удобен, понеже така не се налага да се конфронтирате с никого, но разбира се това е още един начин да се скрие истината. Странно е да се поддържа тази гледна точка, особено когато става въпрос за медици. Всеки доктор знае дали имате рак или не. Малцина биха пожелали да бъдат лекувани от доктори релативисти – предпочитаме някой, който да ни каже истината! Релативизмът просто не работи и си струва да обясним на нашите приятели, че е невъзможно да се прилага подхода на релативизма в ежедневието ни.

Ще ни бъде от полза да погледнем някои библейски пасажи. Исус и апостолите със сигурност не се придържаха към релативизма – за тях Исус или беше Господ или въобще не беше такъв. Това, че Исус е единственият път се твърди от самия Исус: “Аз съм пътят, истината и животът. Никой не може да дойде при Отца, освен чрез мен.” [6]. Апостолите също казаха: “Чрез никой друг няма спасение, защото няма друго име под небето дадено на човеците, чрез което да се спасят.” [7]. Казва ни се още, че който не вярва в Христос е вече осъден [8]. Всеки който приема Христос ще бъде приет от него в деня на съда [9], но който го отхвърля ще бъде отхвърлен [10]. Всеки който не е с Христос е против него [11].

Исус никога не е казал: “Аз съм Бог – поклонете ми се!”

Това твърдение често се изказва от мюсюлманите – и разбира се, то е вярно – никъде Исус не изявява своята божественост точно с тези думи. Трябва обаче да се отбележи

също, че той никъде не твърди обратното: “Аз не съм Бог – не ми се покланяйте!”, макар че, точно такъв отговор даде ангел, на когото Йоан се поклони погрешно [12].

Въпреки това, божествеността на Исус е директно заявена в най-малко осем пасажа на Новия Завет. Например, “В началото беше Словото и Словото беше у Бога, и Словото беше Бог” [13] и също, “Тома му каза “Господ мой и Бог мой!”” [14]. В допълнение, за неговата божественост се говори косвено в още няколко пасажа [15].

В интерес на истината, Исус беше твърде велик учител, за да обикаля наоколо и да вика “Аз съм Бог!” Така нямаше да стигне до никъде, защото този подход би бил чужд на културния контекст на времето, в което живее. Вместо това, той изказваше своите твърдения по начини, които бяха дълбоко вкоренени в еврейските Писания и по този начин звучаха познато на юдейските слушатели. Например, той каза и извърши неща, които единствено Бог е казал и извършвал в Писанията:

1. Той се нарече “Аз съм” [16]; младоженецът [17]; овчарят [18]; първият и последният [19];
2. Другите го наричаха Господ (на еврейски Яхве, на гръцки Кириос) [20];
3. Той приемаше поклонение [21];
4. Той създаде света [22];
5. Той съществуваше преди своето раждане на земята [23];
6. Той прощаваше грехове [24];
7. Той каза, че ще съди света [25].

Може би най-провокиращото звание беше предпочитаното от него “Синът Човешки”, споменато повече от 80 пъти в евангелията [26]. Това далеч не се отнася само до неговата човешка природа, но е без съмнение заимствано от Даниил 7:13,14, където виждаме една свръхестествена личност, на която “се дава авторитет, слава и суверенна власт; всички раси, нации и хора от всеки език му се покланяха.”. Исус се яви като Бого-Човекът Месия и приемаше това обръщение от другите [27].

Заклучение

От реакциите на хората спрямо Исус става ясно какво той твърдеше всъщност. Те или му се покланяха [28] или го обвиняваха в богохулство [29]. Той беше убит, понеже твърдеше, че е Бог.

Тъй като Библията заявява недвусмислено божествеността на Исус Христос, ние не можем да казваме, че той е бил само велик морален учител, защото един велик морален учител не би лъгал относно своята идентичност. Пред нас остават само четири възможности да преценим дали твърдението на Исус, че е Бог е истинно – той трябва да е или лъжец, или лунатик, или легенда, или Бог. Някой, който умишлено лъже относно своята идентичност би бил измамник и мошеник. Някой който погрешно вярва, че е Бог и казва на другите, че е такъв би бил заблуден лунатик. Третата възможност – че той никога не е съществувал или че неговите последователи са изопачили това, което е казал няма историческо потвърждение. По метода на изключването, единственият разумен извод е че той е бил това което е твърдял, че е – Господ. Като християни, ние трябва да твърдим въз основа на властта на Исус, че той е не само Бог Син, но и единственият път към Бог.

Библиография

1. Пълният курс е качен [тук](#).
2. За юдеизма виж [статията на Jonathan Bernd](#). За исляма виж [Pickering M. Islam - How to Reach Your Neighbour](#), Nucleus 2000; October:30-38
3. Втор. 31:11, 12; Ос. 1:8; Мат. 5: 18; 2 Тим. 3:16; Отк. 22:18, 19
4. [Bunn A. Is Christianity Evidence-Based?](#), Nucleus 2001; January:17-27
5. Рим. 3:23, 24; Еф. 2:8, 9
6. Йоан 14:6
7. Деян. 4:12; също 1 Тим. 2:5
8. Йоан 3:18
9. Мат. 10:32; Лука 12:8
10. Мат. 10:33; Марк 8:38; Лука 9:26, 12:9; 2 Тим. 2:12
11. Мат. 12:30; Лука 11:23
12. Отк. 19:10
13. Йоан 1:1
14. Йоан 20:18. Виж още Йоан 1:18; Деян. 20:28; Рим. 9:5; Тит 2:13; Евр. 1:8; 2 Пет. 1:1
15. Мат. 1:23; 2 Сол. 1:12; 1 Тим. 1:17, Яков 1:1; 1 Йоан 5:20
16. Изх. 3:14; Йоан 8:58, 8:24, 18:5; Марк 14:62
17. Ис. 62:5; Йер. 2:2; Ез. 16:8; Марк 2:19; Йоан 3:29; Отк. 19:7
18. Пс. 23:1, 80:1; Ис. 40:11; Ез. 34:15; Йоан 10:11-16
19. Ис. 44:6, 48:12; Отк. 2:8, 22:13, 20; Рим. 10:9; 1 Кор. 12:3; 2 Кор. 4:5; Фил. 2:11
20. Мат. 4:10, Мат. 2:2, 8, 11; 14:33; 28:17; Лука 24:52; Йоан 9:38
21. Бит. 1:1; Пс. 33:6, 9; 148:5; Йоан 1:3; Кол. 1:16; Евр. 1:2
22. Йоан 17:5; Йоан 1:1
23. Ис. 43:25; Мат. 1:21; Марк 2:5-12; Лука 7:48; Деян. 5:31
24. Ис. 5:16; Мат. 25:31-46; Марк 8:38; Йоан 5:22-30; 2 Сол. 1:7-10
25. Мат. 20:28; Йоан 9:35-38
26. Подробен анализ на този пасаж виж [тук](#)
27. Мат. 14:33, 28:17; Лука 24:52; Йоан 9:38, 20:28
28. Мат. 26:65, 66; Марк 2:7, 14:63, 64; Йоан 5:18; 8:58, 10:33, 19:7

© Тази статия е преведена и използвана с разрешение от уебсайта на Christian Medical Fellowship (<http://www.cmf.org.uk>).